

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXXVII. Ermengardis Comitissae Ceritaniae donatio ad monasterium
sanctae Mariae Arulensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

CXXV.

VVidonis Imperatoris preceptum pro monasterio sancte Christine.

An. 891.
Ex veteri
codice Lon-
gobardico.

IN nomine sancte & individue Trinitatis. Vvido divina clementia favente Imperator Augustus. Si antecessorum nostrorum concessa privilegia, maxime divinis locis, etiam nostra auctoritate solidamus, proculdubio id ipsum nobis ad æternam remunerationem plurimum prodesse confidimus. Ideoque noverit omnium fidelium nostrorum presentium scilicet & futurorum industria quia nos tam divino tacti instinctu quam sempiternæ retributionis compulsi intuitu ad repropitiandum nobis cœlestem Regem & dominatorem omnium, beate virginis & martyris Christiane cœnobium in Italico regno constructum haud procul à curte regia Ollona, ubi venerabilis Abbas Rodolphus præfesse videtur, cum omnibus qui sub cura & ditione ipsius sunt famulis Christi, rebus cunctis ac familiis ad eundem locum respectantibus, sub nostro mundeburdum & perennem tuitionem suscipimus. Interventu quoque nostræ dilectæ conjugis Agelguidæ Imperatricis solemniter confirmamus & per hanc nostræ auctoritatis paginam corroboremus quicquid eidem monasterio in rebus mobilibus tempore constitutionis suæ usque in præsens ex dono antecessorum nostrorum & Regum priorum Reginarumque aut aliorum quorumcumque largitione, collatione, vel qualicunque oblatione divina pietas contulit aut largiri dignabitur in posterum, ut habeant illud integrum atque possideant prædictus Abbas vel famuli Christi jure quieto & pacifico, sub nostræ immunitatis protectione in læsi jugiter permanentes, & pro statu nostri imperij Deum supplicantes, omni nostra hereditumque nostrorum ac successorum molestatione remota. Volumus denique ut quotienscunque opus habuerint, de rebus ac familiis ejusdem monasterij, tanquam de dominicis nostris, per publicos actores & exactores inquisitio fiat. Illud etiam interdicimus, ut in domibus & cellulis ejusdem monasterij ex hoc nunc & in posterum nullus mansionaticum, teloneaticum, ripaticum, aut aliquas publicas functiones exquirere audeat, nullamque in commenditiis præfati Abbatis vel famulorum Dei liberis ac servis, massariis, libellariis, aldionibus inferat violentiam, aut eos potestativè distringat aut pignorare præsumat, & sicuti antecessorum nostrorum auctoritate eidem loco venerabili constat esse collatum, ita firmum & stabile permaneat in ævum. Sancimus siquidem & nos, veluti à divæ memoriæ antecessore nostro Karolo Imperatore constitutum est, ut si divina vocatione Abbas illorum ab hoc seculo migraverit, habeant potestatem inter se eligendi Abbatem. Si quis autem contra hanc iussionem nostram teniti vel refragare aut eam irrumperere tentaverit, auri obrizis libras centum persolvat, medietatem palatio nostro, & medietatem prædicto cœnobio. Erut hoc certius credatur & firmius observetur, propria manu confirmavimus, & anulo nostro subter iussimus sigillari.

Tom. II.

Signum Domni Vvidonis serenissimi Imperatoris Augusti.

Helbancas Archicancellarius jubente Domino Vvidone Imperatore recognovi.

Datum 111. Kal. Jul. Indictione 1x. anno incarnationis dominicæ DCCCXCII. anno Domini Vvidonis regniq. 1111. Imperij 11.

Actum Papiæ in Dei nomine feliciter. Amen.

CXXVI.

Rainaudi cesso ad Ecclesiam Brivatensem.

Sacro sanctæ Dei Ecclesiæ Brivatensis vico sitæ, qua vir beatus Iulianus martyr requiescit cum sociis suis, & cui Guilelmus Comes & Abbas præfesse videtur, necnon Eldefredus Præpositus, seu Nectardus Decanus, vel ceteri Clerici qui ibidem famulantur. Ego Rainaudus pro amore Dei & salvatoris nostri Iesu Christi cedo ipsi cassæ Dei suisque servientibus censum quod imperpetuum esse volo, & de meo jure in vestra donatione trado. Hæc sunt res meæ proprietatis quæ per conquestum mihi evenerunt, quæ sunt sitæ in * urbe Arvernica, in comitatu Brivatensi, in villa cui vocabulum est Casalellis, cedo Deo & sancto Iuliano suisque servientibus massum unum cum curia & orto & exio & vinea 1. & campello 1. Istæ res ipsi masso adherentes habent fines de uno latere sita publica, de superiori latere terra est sancti Iuliani, & de subteriori verò est terra Bladini & Rhildis & heredum suorum. Istud confinium per bodina positum cassæ sancti Iuliani suisque Canonicis cedo in stipendia fratrum pro anima mea totum vobis. Taliter verò complacuit mihi ut dum ego Raganfredus amicus meus vixerimus, usum fructuarium possideamus, post obitum meum Raganfredus ipsas res possideat, & in censum Missæ sancti Iuliani denarios duodecim per singulos annos; postque suum discessum ipsæ res cassæ sancti Iuliani revertantur sine ulla contradictione. Sanè si quis homo aut ulus de heredibus meis aut qualibet potens persona quæ contra vos vel contra concessionem meam aliquid mali dicere tentaverit, in vanum laboret, & quod protulit venti ferant, & insuper auri libras duodecim vobis coactus persolvat. Facta ista carta in die sabbati in mense Octobrio anno quarto regnante Karolo Rege Francorum. Rainaudus teste, qui concessionem istam sancto Iuliano fieri rogavit, & Ingualdo, Bladino, Girberto, Radulfo.

An. 892.
Ex chartulario
Ecclesiæ Bri-
vatenfis.
cap. 33.

* urbe Ar-
vernica.

CXXVII.

Ermengardis Comitisse Cevitanie donatio ad monasterium sancte Marie Arulensis.

IN Dei nomine. Ego Ermengardis Comitissa & filiis meis Bernardo Comite & Guifredo Comite & Berengario Episcopo, nos simul in unum donatores sumus ad cœnobio sancta Maria Arlas alaudem nostrum qui nobis adventit per vocem Domini nostri Olibano Comite vel per com-

An. 893.
Ex chartulario mo-
nasterij
Arulensis.

Dddd

parationem de Iufcaftredo iudex, quem alium nomen vocant Lobatone. Et est ipfum alande in comitatu Roffilionenfi, in Valle Aſperi, in multilque locis, videlicet ad ipſa clota quem vocant manſus coopertus, cum omnes ſuas adjacentias & afrontationes, & in monte nigro ſubtiorie caſas coopertas, cum curtes & hortos, cum omnes ſuas adjacentias & afrontationes. Et in loco quem vocant in termino de Felgars vel de Fontanilis, ipſas terras, cum ipſos boſcos & cum illorum afrontationes, cum exiis & regressiis earum. Et in alio loco quem vocant Caſtannario caſas coopertas, cum curtes & hortos, cum ipſis pomiferis, & cum ipſas terras quæ ibidem ſunt, cum exiis & regressiis earum. Et in alio loco quem vocant Batipalmas caſas coopertas, cum ipſos caſales, & cum ipſo molino, terras & vineas, pomiferis vel impomiferis arbores, cultum vel incultum, cum exiis & regressiis earum. Et in aliis locis in rio Ferratio ſuperiore manſos coopertos, cum curtes & hortos, terras & vineas, molinis, molinariis, cultum vel incultum, aquis, aquarumve ductibus vel reductibus, cum exiis vel regressiis earum. Et in loco quem vocant Caſtro Corbi manſos coopertos, cum curtes, curtalibus, hortis, hortilibus, & cum omnes ſuas adjacentias & afrontationes. Sic omnia ſuperius ſcripta cum omni integritate donamus ad ſupradicto cœnobio ſancta Maria Arlas pro anima Domni noſtri Olibano Comite & pro remedio peccatis noſtris, videlicet omnes ſuptanominatis manſis, caſis, caſalibus, coopertis & diſcoopertis, quintanalibus, curtis, curtalibus, hortis, hortilibus, vineis, vinealibus, terras cultas vel incultas, torrentibus, arbores pomiferis vel impomiferis, verdegariis, vernedis, boſchos, filvis, garricis, molinis, molinariis, aquis, captaquis, aquarumve ductibus vel reductibus, exiis & regressiis, omnia & in omnibus, quicquid dici vel nominari poteſt, tam quaeritum quam ad inquirendum. Et afrontat hæc omnia ſuperius ſcripta vel inclaudit de multis partes in poſſeſſione de ſupradicto cœnobio, vel de parte orientis in ipſo grado quem vocant Coſtaleto, & de meridie in ipſa terra de monte nigro ſuperiore, vel in ipſa terra quem dicunt Aſtella, quæ eſt in termino de Cuſtoga, & de occiduo in ipſo guado de Amara, vel in ipſo pujo Oriolo, vel in roca inferni, & de parte verò Cercij in monte Colia. Quantum infra iſtas quatuor afrontationes includunt, ſic ad flumen Tixi vel rio Ferrarij invergunt, ſic donamus & tradimus de noſtro jure in poteſtate & dominio ſupradicto cœnobio, ut habeat in Dei nomine liberam & firmiſſimam poteſtatem facere vel judicare inde quodcumque voluerit. Et in termino de villa Polleſtros, in loco quem vocant Barriano, de præſata comparatione ipſos tres campos ab omni integritate cum illorum afrontationes, cum exiis & regressiis illarum, ſimiliter donamus ad ſerpeſato cœnobio. Quòd ſi nos donatores aut ulliſque homo vel femina contra hanc noſtram donationem ad inrumpendum vel aliquid ſubtrahendum venire voluerit, juſto judicio Dei & beatæ genitricis ejus iram incurrat, & inantea donatio iſta firmis & ſtabilis permaneat omnique tempore. Facta iſta carta donationis 1 v. Idus Februarij anno ſexto regnante

Hugone Rege. S. Ermengardis Comitiffa. S. Bernardus Comes. S. Vviredus Comes, qui hanc cartam donationis fecimus, firmavimus, & teſtes firmare rogavimus. Berengarius Epifcopus. S. Raimundi Levita. S. Dodo. Vvicaſtedus Clericus. Atto monachus, qui hanc cartam donationis ſcripfit die & anno quo ſuprà.

CXXVIII.

Karoli Simplicis præceptum pro Eccleſia ſancti Chriſtophori de Chriſtoilo in diaceſi Pariſienſi.

IN nomine ſanctæ & individuæ Trinitatis. Karolus divina propiciante clementia Rex. Si juſtis fidelium noſtrorum petitionibus aurem noſtræ ſerenitatis accommodamus, aſſenſumque illis præbemus, acta prædeceſſorum noſtrorum Regum ſcilicet Francorum imitate videmur, ac per hoc in noſtræ fidelitatis devotione promptiores illos efficiamus. D. nique noverit omnium ſanctæ Dei Eccleſiæ fidelium noſtrorumque tam præſentium quam & futurorum induſtria quòd adiens noſtræ benignitatis excellentiam Grimoardus Vicecomes atque fidelis noſter obnixè noſtram petit munificentiam quatinus res Eccleſiæ in honore beati Chriſtophori martyris Chriſti dicatas, in qua oſſa ſimilium requieſcunt, quas idem pro animæ ſuæ ſalute eidem Eccleſiæ tradiderat, auctoritatis noſtræ præcepto confirmare, & ut nemo deinceps illas res ab eadem Eccleſia ſubtrahere aut ex eisdem quiddam cenſum exigere præſumat, modis omnibus inhibere dignaremur. Sunt autem hæc res in pago Pariſiacenſe, ſicæ in villa Chriſtoilo, hoc eſt, manſa xv. & mancipia utriuſque ſexus. Placuit itaque celſitudini noſtræ ejuſdem viri adquireſcere petitionibus, & hoc noſtræ auctoritatis præceptum fieri juſſimus, & jandicte Eccleſiæ dari decrevimus, per quòd præcipientes jubemus ut eadem Eccleſia abſque ulla reſtagatione aſcriptas res cum omni earum integritate, terris videlicet cultis & incultis, pratis, vineis, filvis, & mancipiis, aquis, aquarumque decurſibus, omnique ad ſe juſtè & legaliter pertinent, jure perpetuo teneat & poſſideat. Et nemo poſt prænominati fidelis noſtri Grimoardi deceſſum in eadem Eccleſia poteſtatem habeat, aut ex iis rebus aliquid cenſum exigere præſumat, neque ulla judiciaria poteſtas perpetrandi aut hominem fugientem expellendi licentiam habeat. Et liberè liceat ſacerdoti Eccleſiæ Domino famulare & ſanctorum patrocinia dignè venerare & ejuſdem viri pro ſalute animæ ſupplicare. Et ut hoc noſtræ auctoritatis edictum per omnia tempora, inviolabilem in Dei nomine obtineat vigorem, manu noſtra ſubter firmavimus & annuli noſtri impreſſione ſigillari juſſimus.

Signum Karoli glorioſiſſimi Regis.

Herveus Notarius ad vicem Aſkeretici Epifcopi recognovit.

Datum v. Idus. Kal. Maij Indictione 111. anno v. 111. regnante & redintegrante regnum Karolo glorioſiſſimo Rege.

Actum apud Vermeriam palatium in Dei nomine feliciter. Amen.

An. 900.
Ex magno
charulatio
Eccleſiæ
ſancti
Pariſi.
lib. 19. cap.
73.